

Til Paul-Chr Rieber
Styreleder, GC Rieber

Deres ref

Vår ref

Kontakt

Sted:

Dato

se

skvs.info@gmail.com

Oslo

10. august 2010

Angående uttalelser på Rieber Oils hjemmesider

Vi viser til uttalelse på GC Riebers nettsider om engasjement i Vest-Sahara, publisert 11. mai 2010 - <http://www.gcrieber-oils.no/?page=70&show=72&news=94>.

Vi noterer oss også eposten din 10. mai, der du sier du ikke har mulighet til å svare på våre fire spørsmål à 21. april, men skriver at ”Som fremgår av media bruker jeg nå min tid på å komme til bunns i saken og har derfor valgt å ikke prioritere media eller andre interessegrupper. Håper på forståelse for det.”

I vårt brev ba vi om forklaring på fire enkle forhold:

http://www.vest-sahara.no/files/dated/2010-05-14/skvs-rieber_21.04.2010.pdf

- Om GC Rieber vil fortsette å kjøpe fiskeråstoff fra okkuperte Vest-Sahara til deres anlegg i Tan Tan, for eksport til verdensmarkedet.**
- Hva det innebærer at Rieber vil legge til rette for en ”smidig overgang” av aktivitetene til produsentene i okkuperte Vest-Sahara.**
- Navnet på produsentene i Vest-Sahara som du ofte refererer til i norske medier for å forsvare at det kommer lokalbefolkningen til gode.**
- Om å oppklare en påstand i Fiskeribladet Fiskaren – om at GC Rieber også har eierandel i selskaper i de okkuperte områdene.**

De fire spørsmålene mener vi vil kunne bidra til å avklare GC Riebers nåværende og framtidige rolle i fiskeriindustrien i Vest-Sahara, og det vil gjøre Støttekomiteen for Vest-Sahara i stand til å verifisere påstandene om saharawisk deltakelse som det er hevdet ligger til grunn i engasjementet.

Ettersom disse spørsmålene fremdeles ikke har blitt ubesvart, har det ikke vært mulig for oss å verifisere påstandene som har blitt framsatt om de navnløse bedriftene (for eksempel i BT om at ”fire av fem bedrifter vi handlet med er eid av lokalbefolkningen” -

<http://www.bt.no/nyheter/okonomi/--Riktig-av-oss-aa-bli-i-Vest-Sahara-1079595.html>).

Samtidig har vi registrert at du og deres selskaper ved flere anledninger har framsatt det vi mener er svært uriktige påstander om fiskeriindustrien i Vest-Sahara og om konflikten.

Vi vil derfor gjenta spørsmålene vi allerede har stilt. Samtidig vil vi gjerne få komme med noen kommentarer til et par av momentene som trekkes fram i den nevnte uttalelsen på deres hjemmesider à 11. mai.

GC Rieber forsvarer handelen med at industrien skaper mange arbeidsplasser i Vest-Sahara. Det skrives i uttalelsen at "GC Rieber Oils' deleide raffineri i Tantan og de fabrikkene selskapet handler fra, kjøper fisk fra de lokale fiskerne som fisker med små båter langs kysten og ikke fra den internasjonale trålerfangsten lenger ute til havs. 20 – 30 personer arbeider på hver enkelt båt. Hver av fiskerne forsørger en familie på rundt ti personer." Til VG 8. mai uttalte du "Vi bidrar til at det skapes livsgrunnlag for titusener av fiskere og deres familier." <http://www.vg.no/nyheter/innenriks/artikkel.php?artid=10005643>. Ved flere anledninger er det trukket fram at 30% av de ansatte ved leverandørfabrikken KB Fish er saharawier.

At fiskeoljeeksporten til Norge kan ha livnært titusener av marokkanske bosettere og deres familier, og at 70% av de ansatte ved KB Fish nødvendigvis må være marokkanere mener vi er åpenbare argumenter *imot*, snarere enn *for* å drive næringsliv i Vest-Sahara. At sysselsetting av marokkanere i Vest-Sahara skal være et argument for fortsatt næringsliv i Vest-Sahara finner vi underlig. Masseforflytningen av marokkanske bosettere inn i Vest-Sahara er selve kjernen av Marokkos strategi for å befeste sitt grep på territoriet.

De mest bemerkelsesverdige påstandene, er det som skrives om EU-fisket, et tema Støttekomiteen har arbeidet kontinuerlig med siden 2005.

"EU har en fiskeriavtale i forhold til Marokko (fra 2007), som igjen bygger på et FN-mandat knyttet til en uttalelse fra 2002, som legger vekt på at lokalbefolkningen i Vest-Sahara drar nytte av handel på deres territorium", hevdet det på deres hjemmesider.

Vi antar at dere her referer til uttalelsen fra FNs undergeneralsekretær for juridiske saker, Hans Corell, sendt til Sikkerhetsrådet i januar 2002 (www.arso.org/Olaeng.pdf) .

Til dette vil vi påpeke følgende:

- a) Det *eksisterer ikke* et FN-mandat slik dere hevder. Corell-vurderingen, som var en juridisk analyse skrevet for FNs Sikkerhetsråd er ikke et FN-mandat, og ingen FN-mandater er laget på bakgrunn av vurderingen. Å påstå at fiskeriavtalen bygger på et slikt mandat er derfor usant.
- b) Dersom dere mener at Corell-vurderingen hevder at "lokalbefolkningen i Vest-Sahara drar nytte av handel", er det en grov forvridning av vurderingen. Konklusjonen i vurderingen er at det skal være i *folkets* (ikke lokalbefolkningens) *ønsker og interesser* (ikke utelukkende "nytte", slik du refererer til).

Det er nettopp alle referanser til saharawienes *ønsker* som er så åpenbart fraværende i samtlige uttalelser fra deres selskap – og fra Europakommisjonen. Du har blant annet henvist til at det er "definitivt i lokalbefolkningens interesse", men hvordan kan selskapet deres vite det? Det er nettopp på grunn av mangelen på referanser til saharawienes *ønsker* at Europaparlamentets jurister nylig har funnet at EU-fisket er i strid med folkeretten. Og det er av samme grunn at forfatteren av FN-vurderingen sier at han er "flau" over å være europeisk, da han i 2008 totalslaktet Europakommisjonens misbruk av uttalelsen hans.

http://www.fishelsewhere.eu/index.php?parse_news=single&cat=167&art=968

Ikke ved noen anledning har GC Rieber gjort rede for om saharawiene er konsultert i forbindelse med handelen, og aldri har GC Rieber påpekt hva selskapet har gjort for å undersøke om det er i tråd med saharawienes ønsker. Derimot har GC Rieber to ganger hevdet å være i dialog med ”involverte parter” i Vest-Sahara, uten å påpeke hvem disse partene er. Vår antakelse er her at det nettopp *ikke* er parter som kan sies å være representative for å uttrykke ønskene til det saharawiske folk.

Et annet punkt, er at dere ofte viser til dialogen med det norske Utenriksdepartementet. Vi antar her at det er snakk om dialogen med tidligere ambassadører i Rabat fram til 2005, da UD foretok en opprydning i ambassadens forvaltning av norsk politikk.

Det er riktig, som dere skriver i pressemeldingen, at NRK Brennpunkt i 2005 avslørte at den norske ambassaden i Marokko hadde bistått norske bedrifter med handel i Vest-Sahara. Men som det derimot kom fram i mediene de samme mai-dagene 2005, hadde ambassaden drevet en egen politikk *i strid med UDs politikk*. Det er nettopp derfor ambassadøren kalt hjem for å forklare seg – et svært uvanlig skritt innen diplomatiet. Støtten til bedriftene ble avsluttet, og UD uttalte tydelig at man lenge hadde anbefalt norske selskaper å ikke drive handel med Vest-Sahara. Daværende statssekretær Vidar Helgesen omtalte støtten som en forvaltningsfeil.

Å hevde at det var naturlig for GC Rieber Oils å handle med Vest-Sahara på bakgrunn av NRK-omtalen i 2005, finner Støttekomiteen derfor mildt sagt merkelig, dere må vel mene *til tross for* NRK-omtalen? UD kom med sin anbefaling om ikke å drive næringsliv i 2002, ikke i 2005 som dere skriver. Det var nettopp derfor ambassade-saken ble så alvorlig.

Ett av våre spørsmål à 21. april, om Rieber-eierskap ved anlegg i de okkuperte områdene, ser vi ble forklart på nettsidene. Det kommer der fram at FiskeribladetFiskarens påstand 17.mars, om at Rieber har eierskap i anlegg i Vest-Sahara må være feil.

Det er viktig for oss å få avklart hvilken rolle deres selskap fortsetter å spille i næringslivsaktiviteter i Vest-Sahara. **Vi setter derfor pris på om våre øvrige tre spørsmål blir besvart.**

Med vennlig hilsen

/sign./

Sigrun Espe
Nestleder, Støttekomiteen for Vest-Sahara